

Universitätsbibliothek Paderborn

V. P. Gasparis Družbicki, Societatis Jesu, Opera Omnia Ascetica

Aucta Duobus Opusculis De Effectibus, Fructu, Et Applicatione Sanctissimi
Missæ Sacrificii, Et De Sublimitate Perfectionis Religiosæ. Catalogum
Tractatum Asceticorum Omnium Vicina Post Dedicationem Pagina
Indicabit

V. P. Gasparis Družbicki, Societatis Jesu, Tractatus De Brevissima Ad
Perfectionem Via: Hoc Est, De Perenni divinæ voluntatis intentione,
executione, apprehensione

Družbicki, Kaspar

Ingolstadii, 1732

VD18 90066340

Caput X. Triplex Dei Voluntas, earúmque definitiones, ac inter sese
differentiæ explicantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45352

quod ista essent separanda ab invicem: objectum scilicet, & voluntas objecti, quæ est in Deo.

CAPUT X.

Triplicis DEI Voluntatis earumque definitiones, ac inter sese differentia explicantur.

48.

Nullus jam videtur esse locus ambigendi de huiusmodi Exercitii præstantiâ, at illud aliquem torquere potest, cum voluntas Dei saltem sæpe numero lateat, qui fieri tandem possit, ut ubique homo & voluntatem Dei assequatur, & exequatur. Quem nodum ut expediam, rationemque facile ubique divinam voluntatem exequendi & cognoscendi tradam, necesse est a me prius. Quid sit voluntas Dei? tum etiam: Quomodo à Deo nobis manifestetur? explicari. Non commemorabo autem Scholis & Theologis usitatas voluntatis divinæ explicationes, & divisiones, tum quia subtiliores sunt, tum quia minus ad praxim accommodatæ, quam ratio nobis hæc proposita postulat. Non abs re tamen, nec à proposito abhorrenter fecero, si voluntatis divinæ divisionem Mysticæ Theologiæ Magistris usurpatam, & ex S. Paulo desumptam, hoc loco vel obiter perstinxero.

Illi igitur, triplicem Dei voluntatem statuunt; non triplicem quasi diversam (una enim & eadem in Deo, idemque cum Deo Dei voluntas est, ut pridem docui) sed tripliciter consideratam. 1. est Essentialis. 2. Interna. 3. Extetna. Apostolus ita loquitur *Voluntas Dei bona, & Beneplacens, & Perfecta*; ita ut Bona voluntas sit Externa: Beneplacens Interna: Perfecta, Essentialis. illa juxta

Lyr.

Lyr. l. c. ad Rom. ad Incipientes, media ad Proficientes, ultima ad perfectos pertinet; dixerim ergo, primam, hoc est, Externam & Bonam, esse Agentium; Mediam esse Contemplantium; Ultimam Excessivorum.

Essentialis voluntas Dei & reliquæ duæ, quoad rem ipsam, idem omninò unumque sunt: differunt tamen inter se per aliquas externas considerationes nostras atque conceptiones. Nam voluntas Dei spectata & sumpta ut est in se, sine ullo ad Creaturas ordine, prout scilicet nullo modo ad creaturas producit se profertq; existentes, sed prout in solo Deo est, idemque cum Deo, & ipse Deus, hæc est illa, quæ hoc loco dicitur Essentialis, & perfecta. Circa hanc Voluntatem, ita nudam, ita solam, ita ab omni creatâ specie & imagine similitudineque separatam, versantur & occupantur, potissimum quidem Beati in cœlo, at etiam aliqui, sed rari in hac vitâ, excellentes nimirum Sancti, & plane perfecti, & Deo digni, digni qui medullam & substantiam Dei, non per speciem & in ænigmate hauriant, & sugant, sed quos Deus omnibus creatis denudatos, ad se quoque limpidissimum Dei fontem, & recti principem, sine medio ullo admittat, & seipso pascat, altissimisque suis rationibus regat & gubernet.

Eadem voluntas Dei, spectata & accepta non jam omninò ut est in seipsâ, atque in Deo, sed ut se profert ad creaturas existentes, non per signa tamen ulla, & effectus sensibiles, verum per solum quoddam lumen, quo illa se animæ hominis manifestat, ita copiosè, disertè, & clarè, quin etiam experimentaliter, ut homo perfectè, atque clarè experiatur cognoscatque, ipsam esse hoc quod

49.

50.

Drux
iixi
zri usce
m: l
V
6

obje
est in
finitio
r.
de hu
em tor
nume
ue ho
uatur
e facile
c cog
Quid
a Deo
nemo
volun
, tum
proxim
pposita
osito
iviso
am, &
er per
eunt;
eadem
est, ut
n. i.
posto
laccens,
a: Be
juxta
Lyr.

quod est, seu, ipsam esse voluntatem Dei, beneplacitum Dei; dicitur voluntas Dei Interior, itaque Interior voluntas in hoc differt ab Essentiali, quod Essentialis se per se communicet homini & ostendat, fruendamque det; Interna verò lumine superaddito additur, quo anima hominis, vel homo illustratus interiùs, planè intimeque cognoscit, sentit, experitur etiam, atque adeo degustat quid Deus velit, quòd hoc velit, in quâ re Deus habeat, & qualem habeat gustum Voluptatemque, si fiat, si exerceatur ab homine. Quid sit autem illud superadditum lumen, & an differat a conformitate ipsâ conjunctioneque humanæ Voluntatis cum divina, & obscurum est explicare in expertis, & ab hoc instituto alienum, & denique tum melius aliquid de hac Voluntate addetur, quando tertium genus Voluntatis explicabitur.

§ I. Eadem ergo Dei Voluntas spectata & considerata, ut se foras prodit per externa signa, vel etiam per sensibilia, mediata, immediata; puta per leges, consilia, rationis dictamina, sive ea scripto, sive voce, sive naturali instinctu edicantur, dicitur Voluntas Exterior, sive Externa. Hæc differt ab Internâ voluntate, quod etsi utraque se foras proferat, & prodat Creaturæ v. g. Homini, Externa tamen profert se & ostendit lumine externo, nimirum lege, rationis dictatu &c. ideoque fiat regula operum humanorum tam interiorum, quàm exteriorum à liberâ operatione procedentium, cui se illa conformare necessariò debeant, si recta, bona, meritoria, placita Deo esse velint. Interna verò voluntas profert se lumine interno, & intimo, solius Dei proprio, ut inspirationibus, luminibus, elevationibus, & divinis quibusdam raptibus, attra-

attractionibusque, quibus anima absorbetur in Deum, audit & intelligit loquentem Deum, & ita audit loquentem ut, simul intelligat, ipsum Deum & non ullum alium esse qui sibi loquatur, quemque audiat. Præterea intelligit, persentiscit sensu quodam, & gustu spirituali rationali, experimentoque suo indubitato comprobatur, quid Deus velit, quod hoc non aliudque velit, denique degustat illum gustum Dei, quem habet in eo, quod res hæc fiat, ita fiat, tali modo, in talibus circumstantiis fiat. Externa voluntas sæpè, imò passim sentitur, videtur, auditur, scribitur in legibus, in præceptis, regulis, consiliis, consuetudinibus: Interna semper intus est, prodire foras non potest, alioqui jam interna non est. Externa fundatur in creaturis, æternæ divinæ legis particulam in se habentibus; Interna in Creatore Deo cognoscitur, & ex illo hauritur, in illo legitur, ab illo discitur. Externa voluntas rudibus, & exercitatos sensus non habentibus se accommodat: Interna Spiritualibus servit: Essentialis consummatos delectat. Externa ad Internam, Interna ad Essentialem deducit; ubi externa perfecta est, ibi interna inchoatur; hæc ubi perficitur, Essentialis degustari incipit. Ubi enim homo ita infuescit omnibus divinis legibus perfectè, sincerè, nudè, solitariè obtemperare, ut in omnibus suis operibus, nihil attendat, nihil spectet, nil cupiat, nisi unicam solam nudam Dei voluntatem, lege, præcepto, consilio, consuetudine, rationis lumine, expressam, illico ad Internam voluntatem ab hac Externâ transit, illicò, inquam, admittitur ad voluntatem Dei intus in se degustandam

Drux
dixi
et: usce
nil
V
6

dam & non jam per externas legum imitationes, sed per ipsius Dei internas inspirationes cognoscendam, imò experimento probandam. Sed hæc non contingit nisi, uti dixi, ei, qui insuevit nudè, sincere, solitariè soli divinæ voluntati sibi quomodocumque expositæ obsequi: Nam si quid præterea aliud à divinâ voluntate diversum, quidquid illud sit, intendit, nullo modo gustum internæ divinæ voluntatis assequitur; nondum enim solam Dei nudamque voluntatem intueri didicit (quod omninò, & accuratè notandum est; multis enim perfectis alioquin hominibus hæc res injicit remoram, repulsæque causa est, quominus intimiùs ad Deum ingredi possint.) Per intuitum autem nudum solius voluntatis divinæ nihil aliud intelligo, quàm resolutionem illam arbitrii humani liberi, quâ ablegatis, abdicatisque suis affectionibus, passionibus, propriis voluntatibus, operibus quæ præ manibus habet, etiam bonis & sanctis, modò à divinâ voluntate separatis, eligit, decernit, & statuit, exequiturque unam ac solam impermissam Dei voluntatem; idque eo præterea modo, ut prædicta resolutio mentisque libera electio, non vi, coactè, violenter & impetuosè, sed leniter, modestè, ex habitu, uno verbo, ex consuetudine quasi fiat. Violentia enim illa signum est rebellantis adhuc propriæ voluntatis, & animi passionibus suis desideriisque privatis nondum exuti, nondum dominantis. Quod tamen intelligo quoad partem animi superiorem, non quoad inferiorem. Nam ordinatis beneque edomatis superioribus partibus, quidquid in inferiore fiat, non nocet, quia ratione domatur, & regitur.

Quod

Quo
nes o
tation
pedi
mod
bus cr
adun
dam

tatis
tanto
cerit
volu
quan
Sol r
sis au
se rac
hum
volu
in eo
fectu
divin
mus,
bran
tanq
Solis
perv
hibet

erat
scilic
cesca
ra et
ipsâ

Quod solatium est iis, quibus effrenatæ passiones obtigere, & quibus perpetuum diabolicæ tentationes bellum indicunt. hoc enim illos nihil impedit ab Internæ Voluntatis deliciis gustandis, modò illis difficile non sit abstrahere se ab omnibus creatis, & imprimis à seipsis: totos verò se ad unam solam Dei voluntatem ubique spectandam & exercendam convertere.

52

Jam verò ubi ad perfectum Internæ Voluntatis intuitum & gustum homo pervenerit, in tantoque gradu stare, & eò dignè se gerere didicerit, atque assuefecerit, continuo ad Essentiali voluntate fruendum admittitur. Sicut enim quandiu nubes & caliginæ aërem occupant, nec Sol radios evibrare, nec ipse Sol videri potest, pulsus autem nubibus, & detersâ caligine, fundunt se radii, & ipse conspicuus redditur; ita quamdiu humanus animus nubes & caliginæ propriarum voluntatum in se fovet, lux divina Solque justitiæ in eo non potest elucescere, at pulsus nubibus affectuum. (quod per sinceram illam, & nudam divinæ voluntatis Externæ intentionem fieri diximus, illicò radii Solis in terram cordis nostri evibrantur, serenitasque enascitur: per radios autem, tanquam per indices, & duces ad conspectum Solis ipsius, Patris luminum, & radiorum fontis pervenitur: spectandumque se Sol ille divinus exhibet, non in radio & luce suâ, sed in semetipso.

Atque ex his elucescit tandem illud, quod erat initio Capitis hujus propositum: quidnam scilicet sit Voluntas Dei? & quomodo nobis illucescat? Cæterum non sum nescius hæc obscuriora esse paulò: quin imò fateor ita obscura esse, ut ipsâ explicatione obscurentur: hæc enim non
Magi-

Brux
dixi
et usque
m:l
a V
6

Magisterio aut lectione humanâ, sed disciplinâ divinâ, & experimento proprio addisci amant, & nata sunt: ad illud ergo tandem veniamus, ut dicamus, quomodo Voluntas divina in rebus omnibus quæ agendæ occurrunt, cognosci possit?

CAPUT XI.

Tria esse Actionum humanarum genera: in-differentes actus in individuo non dari: de parte animi Superiore & Inferiore disputatur.

53

AD ostendendum, quomodo cognosci possit, quæ sit Voluntas Dei hîc & nunc, supponere oportet; Omnium actionum nostrarum genera tria esse: Aut enim imperatæ sunt à Deo, aut prohibitæ ab eodem, aut nec imperatæ, nec prohibitæ, sed arbitrio nostro relictæ, & quasi indifferentes, ita ut neque peccemus si agamus, neque si non agamus. Actiones si imperatæ sunt, aut prohibitæ à Deo, indubitata habent Dei voluntatem; neque est in hoc immorandum; labor solum in hoc est, ut sciamus quænam jubeat, quæ prohibeat Deus. Per jussionem autem prohibitionemque divinam, non intelligo solius Dei mandata, & placita, per ipsummet lata, sed intelligo omnia cujuslibet Superioris scita, & decreta, qui legitimam habent imperandi, nosque hîc & nunc ad obtemperandum obligandi potestatem: siquidem etiam hæc leges ab homine modo debito latæ, ad tempus vel pro semper divinæ censendæ sunt, cum non sit potestas nisi à Deo: atque ideò, sub actionum imperatarum vel prohibitarum à Deo nomine, complector Leges Regum, Rerum publicas, Præcepta Ecclesiæ, Parentum, Superiorum: